

केंद्र शासनाच्या बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) नियम २००७ मधील नियम ९१ अन्वये गठित निवड समितीवर नियुक्त करावयाचे अशासकीय सदस्य यांचे पात्रता निकष.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: WP-२०१४/प्र. क्र. ७२/का-०३
नवीन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
तारीख: १४ मार्च, २०१६.

वाचा :-

- १) बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम २०००.
- २) महाराष्ट्र बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) नियम २००२ व सुधारीत नियम २०११.
- ३) केंद्र शासनाचे बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) नियम २००७.
- ४) बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम २०१५.

प्रस्तावना :-

बाल कल्याण समिती व बाल न्याय मंडळावर नियुक्त करावयाच्या सदस्यांच्या नियुक्तीसाठी नामांकनांची राज्य शासनास शिफारस सादर करणे, बाल कल्याण समिती व बाल न्याय मंडळ सदस्यांबाबत प्राप्त तक्रारींची चौकशी करणे, राज्य / जिल्हा तपासणी समितीवर नियुक्त करावयाच्या सदस्यांच्या नावाची शिफारस करणे यासाठी केंद्र शासनाच्या बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) नियम २००७ च्या कलम ९१ अन्वये राज्यात निवड समिती गठीत करणेबाबतची तरतूद आहे. सदरील समितीचे अध्यक्ष उच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश असावेत तसेच इतर अशासकीय व अशासकीय सदस्य असावेत असे नमूद आहे. तथापि, सदर समितीवर नियुक्त करावयाच्या अशासकीय सदस्यांचे पात्रता निकष काय असावेत याबाबत कोणतीही तरतूद नाही. सबब, राज्य निवड समितीवर नियुक्त करावयाच्या अशासकीय सदस्यांसाठी पात्रता निकष जाहिर करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाच्या बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) नियम २००७ मधील नियम ९१ अन्वये गठित राज्य निवड समितीचे अधिकार लक्षात घेता राज्य निवड समितीवर निवड करावयाच्या अशासकीय सदस्यांचे पात्रता निकष खालीलप्रमाणे असतील.

- १) समितीच्या सदस्यांना बाल मानसशास्त्र व बाल कल्याणाचे विशेष ज्ञान असावे .
- २) किमान पदवीधर असावा तसेच त्यांनी मुख्यतः मानसशास्त्र, गुन्हेगारीशास्त्र, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, गृहविज्ञानशास्त्र, शिक्षणशास्त्र, राज्यशास्त्र, महिला विषयक अभ्यास, ग्रामविकास, मानवविकास

इत्यादी पैकी समाज विज्ञानाच्या एका विषयातील किंवा विधी वा औषधशास्त्र यातील पदवी धारण केलेली असावी .

- ३) सदस्य यांना बालकांशी संबंधित असणा-या कायदा, आरोग्य, शिक्षण किंवा मुलांशी संबंधित इतर पुनर्वसन व विकास कार्याच्या क्षेत्रातील निदान ५ वर्षांचा अनुभव असावा.
- ४) नामनिर्देशित करावयाचे सदस्य कोणत्याही फौजदारी अपराधात गोवलेले नसावे आणि तो पूर्वी सिध्दापराध ठरविलेला नसावा .
- ५) सदस्यांचे वय त्याच्या नियुक्तीच्या वेळी ३५ वर्षांपेक्षा कमी व ६५ वर्षांहून अधिक नसावे .
- ६) समितीचे अध्यक्ष व सदस्य त्यांच्या नियुक्तीच्या तारखेपासून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी पद धारण करतील
- ७) राज्य निवड समितीचे सदस्य जास्तीत जास्त दोन वेळा नियुक्तीस पात्र असतील .
- ८) समितीच्या कोणत्याही सदस्याला राज्य शासनाकडे एक महिन्याची आगाऊ लेखी नोटीस देऊन कोणत्याही वेळी आपल्या पदाचा राजीनामा देता येईल.
- ९) सदर निवड समितीवर कमीत कमी एक महिला सदस्य असावी.
- १०) सदर राज्य निवड समिती केंद्र शासनाच्या बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) नियम २००७ च्या कलम ९२ अन्वये कामकाज पाहील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३१११६५२२७७१३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

म. बा. हजारी
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. महाप्रबंधक, मा. उच्च न्यायालय, मुंबई.
२. मा. महाअधिवक्ता, मा. उच्च न्यायालय, मुंबई.
३. सरकारी वकील, मा. उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई.
४. सर्व बाल कल्याण समिती / बाल न्याय मंडळ / जिल्हा सल्लागार मंडळ
५. आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी.
८. निवड नस्ती, का-३.